

FELNŐTT HITTAN: CREDO

„Poncius Pilátus alatt értünk keresztre feszítették, kínhalált szenvedett és eltemették.”

Jézus és Izrael:

Jeruzsálem vallási vezetői számára (tehát nem egész Izrael számára!) Jézus szavai és cselekedetei „jel, amelynek ellene mondanak”(Lk2.34).

Kapcsolata a farizeusokkal nem csak vitatkozó: több ízben megdicséri őket (Mk12.34), vagy étkezik is velük (Lk7.36) (Lk14.1). Megerősíti tanításuk bizonyos tételeit: halottak feltámadását (Mt22.23-24), a jámborság formáit – alamizsna, böjt, imádság (Mt6.2-18), azt a szokást, hogy Istent, mint Atyát szólítják meg, illetve a főparancs központi jellegét (Mk12.28-34).

Nyilvános működésének kezdetétől a farizeusok és a Heródes- pártiak a papokkal és írástudókkal együtt megegyeztek, hogy őt elveszítsék (Mk3.6). Bizonyos cselekedetek miatt (ördögűzések: Mt12.24, bűnök bocsánata: Mk2.7, szombati napon történt gyógyítások: Mk3.1-6, a Törvény tisztasági előírásainak újszerű értelmezése: Mk7.14-23, vámosokkal és nyilvános bűnösökkel való barátkozása: Mk2.14-17.) egyesek Jézust megszállottsággal gyanúsították (Mk3.22) (Jn8.48) (Jn10.20), istenkáromlással vádolták (Mk2.7) (Jn5.18) (Jn10.33), valamint hamis prófétálásokkal (Jn7.12) (Jn7.52), vallási bűnökkel, amelyeket a Törvény megkövezéses halálbüntetéssel sújtott (Jn8.59) (Jn10.31).

Sokak számára tűnt úgy, hogy **a választott nép alapvető intézményei ellen** lépett fel (Törvény előírásai, templom központi jellege, egy Istenbe vetett hit).

Jézus és a törvény:

Jézus rabbiként jelent meg a zsidók és a vallási vezetők szemében. Gyakran érvelt a Törvény rabbinikus értelmezésének szellemében (Mt12.5, 9, 12) (Mk2.23-27.) (Lk6.6-9.) (Jn7.22-23). Akaratlanul is megsértette a Törvény magyarázóit, mert nem elégedett meg azzal, hogy értelmezése egy legyen a többi magyarázat közül, hanem „úgy tanított, mint akinek hatalma van, s nem úgy, mint az írástudók” (Mt7.28-29.). Benne Isten szava szólalt meg, ami nem szünteti meg a Törvényt, hanem beteljesíti azt, annak végső értelmezését adja: „Hallottátok ezt a régieknek szóló parancsot... Én pedig azt mondom nektek...” (Mt 5.33-34). Ezzel az isteni tekintéllyel tagadja a farizeusok bizonyos „emberi hagyományait” (Mk7.8), melyek „érvénytelenítik Isten igéjét” (Mk7.13).

Felfedte a tisztálkodási törvény pedagógiai értelmét, mikor Isten értelmezését adta (Mk7.18-21). A szombati pihenést nem zavarja Isten, vagy a felebarát szolgálata, mert az gyógyulást eredményez (Mt12.5) (Lk13.15-16) (Lk14.3-4).

Eugenio Zolli: „Israel Zolli az ószövetségi próféták mellett állónak érezte magát, de szembefordult a talmudi szó szerinti szövegmagyarázattal, és így szükségszerűen az Izajás, Jeremiás és Dániel próféták által meghirdetett messiási gondolat követőjévé vált. *Il Nazaren* című könyve egy másik fejezetében Jézusnak azt a beszédét elemzi, amelyben a Mester

szembefordul a farizeusokkal, és kimutatja, hogy Izrael prófétáinak szellemében cselekszik: azon a napon Jézus meggyógyít egy leprást, és azt mondja neki, hogy mutassa meg magát a papoknak és ajánlja föl az adományt, amelyet Mózes rendelt „bizonyosságul nekik” (Mt8.4) (Mk1.44) (Lk5.14). ... Jézus szerint már nincs szükség véres áldozatra, amelyet a hagyomány szerint be kellett mutatni a gyógyulás után, eleget téve a tisztulási szertartásnak. Nyugodtan el lehet hagyni, csak a papok, az emberek miatt van rá szükség: „miattuk”, vagyis azok miatt, akik Isten Lelkénél többre tartják a látható jeleket, akiknek szükségük lesz látható jelekre, hogy higgyenek (Lázár feltámasztása, Tamás hitetlensége). Számukra nem a Jézusba vetett hit a fontos, hanem a szertartások. A törvény előírásaival kapcsolatos konformizmust tehát Jézus csupán gyakorlati kérdésnek tekinti. A „bizonyosságul nekik” szavakkal Jézus kifejezi, hogy nem tartozik velük egy közösségbe. Amikor meggyógyít valakit, azt akarja, hogy az érintettek tegyenek eleget a törvény előírásainak, de a gyógyulás a hit és bűnbocsánat láthatatlan és természetfeletti világában is megtörténjék.

... Jézus tiszteli a bibliai törvényt, csodálja a prófétákat. Megszüntethette volna az áldozati gyakorlatot, de nem kereste az ellentéteket. Valódi ellenfele az írástudók és a farizeusok voltak, s nem a papok, a törvény, vagy a kultusz.”

Jézus és a templom:

Jézus tisztelte a templomot és a zsidó zarándokünnepek alkalmával ő maga is felment Jeruzsálembe. Féltő szeretettel szerette isten hajlékát. A templom saját misztériumának előképe. Amikor megjövedölte pusztulását, az saját halálának és a végső üdvösségtörténeti korszak kinyilatkoztatása, ahol ő lesz a végső templom.

Jézus és Izrael hite az egy és megváltó Istenben:

Jézus szerepe a bűnök megbocsátásában a zsidók számára valódi botránykő, mivel erre csak Isten képes. Megbotránkoztatta a farizeusokat, mert együtt evett a vámosokkal és bűnösökkel – éppen olyan közvetlenül, mint velük. Közülük azoknak, akik mg voltak győződve, hogy igazak, és megvetették a többieket, ezt mondta: „Nem az igazakat jöttem hívni, hanem a bűnösöket, hogy tartsanak bűnbánatot” (Lk5.32). Sőt, azt állította, hogy a bűn mindenkire kiterjed és aki azt állítja, hogy nincs szüksége az üdvösségre, az önmagával szemben vak (Jn9.40-41). Saját irgalmas magatartását Isten magatartásával azonosította (Mt9.13), ezzel Istennel egyenlővé tette magát.

Egyesek a zsidók közül nem az emberré vált Istent látták benne, hanem azt, aki „ember léteire Istenné tette magát” (Jn10.33), így istenkáromlóként ítélték el.

Jézus halála: a zsidó nép kollektív felelőssége? KEK 130. oldal

TERHELI- E KOLLEKTÍV FELELŐSSÉG A ZSIDÓ NÉPET A MESSIÁS MEGÖLÉSÉÉRT?

Elovasni: II. Vatikáni Zsinat dokumentumai / NA 4.

vagy: MEGSZŰNT- E A ZSIDÓ NÉP KIVÁLASZTÁSA AZ ÚJSZÖVETSÉGGEL?

Elovasni: Római Levél 11. fejezet

Eugenio Zolli élete: „Még XI. Piusz pápaságának utolsó hónapjaiban az egyház felemelte szavát a nemzetiszocialisták rasszista politikája ellen. 1938. szeptember 20-án a szentatya egy belga zárandokcsoport előtt a következőket mondta:

Jól jegyezzétek meg, hogy a katolikus mise szövege szerint Ábrahám a mi atyánk és patriarchánk. Az antiszemitizmus összeegyeztethetetlen ezzel a tanítással. Olyan mozgalomról van szó, amelyhez egyetlen keresztény sem csatlakozhat. Nem, és nem, ismétlem, lehetetlen, hogy a keresztényeknek bármi közülük is legyen az antiszemitizmushoz. Ez elfogadhatatlan. Krisztus által és Krisztus nevében Ábrahám lelki leszármazottai vagyunk. Spirituális értelemben mindannyian sémiták vagyunk.”

Ajánlott irodalom:

Judith Cabaud: A rabbi, aki felismerte Krisztust / Eugenio Zolli élete – Új Ember Kiadó 2006.